

Kirjandus

V klass

Õppe-ja kasvatuseesmärgid

5.klassi lõpetaja

- suhtleb eesmärgipäraselt ning valib kontekstile vastava suhtluskanali;
- oskab teha kuuldust ja loetust kokkuvõtet ning anda hinnangut nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- tunneb põhilisi tekstiliike ning oskab õpi- ja elutarbelisi tekste eesmärgipäraselt kasutada;

Õpitulemused

5.klassi lõpetaja

Suuline ja kirjalik suhtlus

- valib juhendamise toel suhtluskanali;
- leiab koos partneri või rühmaga vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku keelevormi;
- esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi ning annab hinnanguid.

Teksti vastuvõtt

- loeb ja kuulab isiklikust huvist ning õppimise eesmärkidel nii huvivaldkondade kui ka õpi- ja elutarbelisi tekste;
- rakendab tuttavat liiki teksti lugemisel ja kuulamisel eri viise ja võimalusi;
- valib juhendamise toel oma lugemisvara.

Tekstiloome

- jutustab, kirjeldab, arutleb suuliselt ja kirjalikult, vormistab kirjalikud tekstid korrektselt;
- esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne spordi teemal).

Õppesisu ja –tegevused

Suuline ja kirjalik suhtlus

Keelekasutus erinevates suhtlusolukordades: koolis, avalikus kohas, eakaaslastega, täiskasvanutega suheldes, suulises kõnes ja kirjalikus tekstis.

Kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine, kuuldule hinnangu andmine.

Suuline arvamuse avaldamine etteantud teema piires, vastulausele reageerimine, seisukohast loobumine. Väite põhjendamine.

Teksti vastuvõtt

Eesmärgistatud lugemine, lugemist hõlbustavad võtted.

Tööjuhendi lugemine. Kava, mõttekaart, joonis jm visualiseerivad vahendid.

Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine (reegel, juhend, tabel, skeem, kaart).

Kokkuvõtte konkreetsest materjalist (õppetekst, arutus).

Kuuldu konspekterimine.

Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri), nendes orienteerumine ja vajaliku teabe leidmine.

Visuaalselt esitatud info (foto, joonis, graafik) põhjal lihtsamate järelduste tegemine, seoste leidmine.

Tekstiloom

Ümberjutustamine: tekstilähedane, kokkuvõtlik, valikuline.

Loetule, nähtule või kuuldule hinnangu andmine nii kirjalikult kui ka suuliselt. Lühiettekande esitamine.

Kirjeldamine: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine. Kirjelduse ülesehitus: üldmulje, detailid, hinnang. Esem, olendi, inimese kirjeldamine.

Autori suhtumine kirjeldatavasse ja selle väljendamine.

Jutustamine. Oma elamustest ja juhtumustest jutustamine ning kirjutamine. Jutustuse ülesehitus. Ajalis-põhjuslik järgnevus tekstis. Sidus lausestus.

Otskõne jutustuses. Minavormis jutustamine.

Arutlemine. Probleemide nägemine vaadeldavas nähtuses. Põhjuse ja tagajärje eristamine.

Projektid

- Valmistumine kooli etluskonkursiks
- Omaloomingulise töö kirjutamine spordi ja/või muusika teemal (õpilastööde kogumik)
- Emakeelepäev
- Õpilaste teaduskonverents: teabeteksti koostamine mõnest Rae vallas asuvast objektist või Rae vallas tuntud inimesest

Vabalugemine

V klassis loeb spordi- ja muusikaklassi klassi õpilane vastavalt oma lugemisoskusele tervikuna vähemalt 6 ilukirjandusteost, mis on valitud õpetaja poolt soovitatud nimekirjast.

Õpilane kannab loetud raamatud lugemispäevikusse vastavalt klassis sõlmitud kokkulepetele. Tagasisidestamiseks kasutab õpetaja erinevaid meetodeid; nt vestlus, raamatu tutvustus/reklaam, rühmatöö, plakat, test, mõistekaardi koostamine, tegelaste iseloomustamine, lühikokkuvõtte kirjutamine, raamatublogi pidamine, esitluse koostamine (PowerPoint).

Soovituslik vabalugemise nimekiri

Eesti kirjandus:

E. Kippel „Meelis“
E. Raud „Kalevipoeg“, „Kilplased“
E. Laidsaar „Kompanii poeg“
Wimberg „Kutsutud külaline“
A. Pervik „Arabella, mereröövli tütar“
I. Soopan „Kõik poisid ei saa suureks“
O. Luts „Kapsapea“
O. Luts „Kevade“
H. Pukk „Tarkusetera“
H. Jõgisalu „Vesiratta Madis“
R. Lahi „Vardi“
E. Bornhöhe „Tasuja“
K. Ader „Kui mina sirgusin suuremaks“
L. Lilleste „Murdvargus koolis“, „Narkodiilerite küüsis“
S. Rannamaa „Kadri“
S. Rannamaa „Kasuema“
J. Kross „Mardileib“

Väliskirjandus:

F. Molnar „Pal tänava poisid“
A. Lindgren „Meisterdetektiiv Blomkvist“
A. Lindgren „Röövlitütar Ronja“
A. Lindgren „Mio, mu Mio“
L. Frank Baum „Võlur Oz“
J. K. Rowling „Harry Potteri sari“
M. Twain „Tom Sawyeri ja Huckleberry Finni seiklused“
Jan Brzechwa „Pan Kleksi akadeemia“
R. Dahl „Charlie ja šokolaadivabrik“, „Nõiad“, „Tohlamid“
J.R.R. Tolkien „Käabik“
J. Krüss „Tim Thaler ehk Müüdüd naer“
K. Tšukovski „Imepuu“

Kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid

- Eesti keele õpik 5. klassile. Kirjandus I ja II osa. J. Urmet, L. Vanamõlder
- Kirjanduse töövihik 5. klassile. Reeli-Alli Külvi, Maret Varblas, Miina Leemets
- Infokeskkond
- Videoprojektor